

ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

14/09/2025

Η Εκκλησία μας, δύο φορές τον χρόνο, υψώνει ενώπιόν μας το σημείο της σωτηρίας μας: τον Τίμιο και Ζωοποιό Σταυρό. Την 14η Σεπτεμβρίου, στην εορτή της Υψώσεως, και στη μέση της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, στην Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως. Και στις δύο αυτές ημέρες, ο Σταυρός προβάλλεται ως σημείο “αντιλογίας”: μυστήριο πόνου και νίκης, θανάτου και ζωής, ατιμίας και δόξας.

Ο Σταυρός του Χριστού δεν είναι ένα απλό ιστορικό γεγονός· είναι η καρδιά της “Θείας Οικονομίας”. Ο Λόγος του Θεού, σαρκωθείς εκ Πνεύματος Αγίου και Μαρίας της Παρθένου, προσλαμβάνει την ανθρώπινη φύση μας και ανεβαίνει εκούσια στο Γολγοθά, ώστε να καταργήσει «τον έσχατον εχθρόν, τον θάνατον» (Α' Κορ. 15,26). Ο Σταυρός γίνεται το σημείο της συμφιλίωσης του Θεού με τον άνθρωπο, η γέφυρα που ενώνει τη γη με τον ουρανό.

Γι' αυτό και η ύψωση του Σταυρού στον ναό δεν είναι απλή αναπαράσταση. Είναι λειτουργική και μυστηριακή πράξη. Ο Σταυρός τοποθετείται στο κέντρο του κόσμου και της ζωής μας, για να μας διδάξει ότι χωρίς αυτόν δεν υπάρχει σωτηρία.

Όταν υψώνεται ο Σταυρός στο μέσον του ναού, την ημέρα της Υψώσεως, θυμόμαστε το ιστορικό γεγονός της εύρεσης και της ανύψωσής του από την Αγία Ελένη και τον Πατριάρχη Μακάριο. Όμως για εμάς σήμερα η ύψωση δεν είναι απλώς ανάμνηση. Είναι μια πρόσκληση: να υψώσουμε κι εμείς τον Σταυρό του Χριστού μέσα στην καρδιά μας, πάνω από τις μέριμνες, τους φόβους και τις δοκιμασίες μας. Να γίνει ο Σταυρός το κέντρο της ζωής μας, όπως είναι και το κέντρο της Εκκλησίας.

Ο Σταυρός είναι μυστήριο. Από τη μια πλευρά, φανερώνει την ταπείνωση και την οδύνη: τον Κύριο να καρφώνεται επάνω του, τον Δημιουργό να παραδίδεται στα χέρια των ανθρώπων. Από την άλλη όμως, αποκαλύπτει τη νίκη και τη δόξα: «διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ». Ο σταυρικός θάνατος δεν ήταν ήττα· ήταν το σχέδιο της σωτηρίας μας. Γι' αυτό και στην ύψωση, ψάλλουμε όλοι με ευλάβεια: «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου».

Ας μην ξεχνάμε ότι ο Σταυρός είναι ο δρόμος για την Ανάσταση. Χωρίς Σταυρό, δεν υπάρχει Πάσχα (πέρασμα). Όπως δεν υπάρχει άνοιξη χωρίς να προηγηθεί ο χειμώνας, έτσι και η χαρά της αιώνιας ζωής περνά μέσα από την εμπειρία του πόνου και της θυσίας. Γι' αυτό και η Εκκλησία μάς μοιράζει βασιλικό και άνθη στις εορτές αυτές. Τα λουλούδια αυτά είναι το μήνυμα της Ανάστασης που έρχεται: η ζωή ανθίζει εκεί που όλοι περίμεναν τον θάνατο.

Πόσες φορές δεν κουβαλάμε κι εμείς τους προσωπικούς μας σταυρούς; Ασθένειες, οικογενειακά προβλήματα, πνευματικούς αγώνες, θλίψεις. Κι όμως, αυτοί οι σταυροί, όταν τους σηκώνουμε με πίστη, γίνονται δρόμοι σωτηρίας. Δεν είναι τιμωρίες, αλλά ευκαιρίες να συναντήσουμε τον Χριστό και να Τον αφήσουμε να μας μεταμορφώσει. Όπως Εκείνος νίκησε τον θάνατο πάνω στον Σταυρό, έτσι και εμείς μπορούμε να νικήσουμε τον φόβο, την απόγνωση και την αμαρτία.

Ο Σταυρός λοιπόν δεν είναι ένα ξύλο που μας βαραίνει, αλλά μια γέφυρα που μας περνά από τον θάνατο στη ζωή. Είναι το σημείο που ενώνει τη γη με τον ουρανό, τον άνθρωπο με τον Θεό. Γι' αυτό και η Εκκλησία μας καλεί να τον προσκυνούμε με χαρά και να τον υψώνουμε μέσα μας καθημερινά: με την προσευχή, την ταπείνωση, την αγάπη προς τον αδελφό μας.

Ας μην αφήσουμε τη ζωή μας να γίνει μόνο μια τυπική συμμετοχή στις τελετές. Η Ύψωση και η Σταυροπροσκύνηση δεν είναι απλές παραδόσεις ή έθιμα. Είναι προσκλήσεις σε μια βαθιά σχέση με τον Χριστό, που πέθανε και αναστήθηκε για χάρη μας. Είναι υπενθύμιση ότι η ζωή μας έχει νόημα και προορισμό: την κοινωνία με τον Θεό. Αμήν.

π. Σέργιος Μαργέλλος